

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

44. ČÍSLO / XXXIII. ROČNÍK

24 Kč • 0,95 €

2. LISTOPADU 2025

Z obsahu:

**Bůh není vzdálený,
ale prochází
naší bolestí až do konce**
Katecheze papeže
Lva XIV. při generální
audienci 10. září 2025,
Řím, náměstí Sv. Petra
- strana 2 -

**Dárce milosrdenství
a naděje**
Bratr Amadeus
- strana 3 -

Svatý Engelbert
Libor Rösner
- strana 4 -

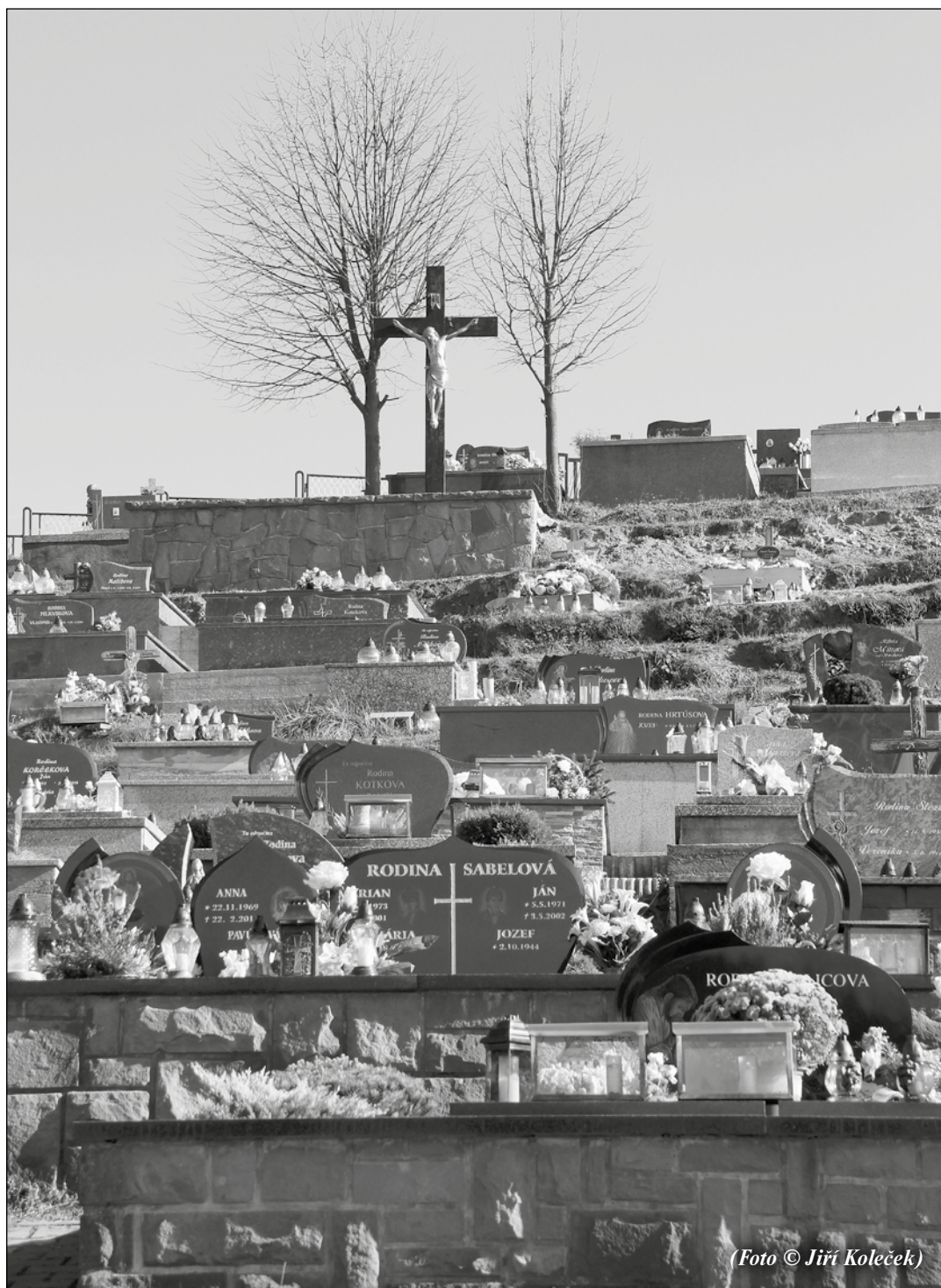
Očišťující láska
- strana 6 -

Pomocnice duší v očistci
Bl. Maria od Boží
Prozřetelnosti
- strana 7 -

**Světlo svatého
Šarbela Machlúfa**
P. ThLic. Jan Wojnar
- strana 8 -

**Technologie nesmí
nahrazovat lidský úsudek
v otázkách života a smrti**
Arcibiskup
Gallagher v OSN
- strana 11 -

Syn brusiče nožů (15)
Wilhelm Hünermann
- strana 12 -

(Foto © Jiří Koleček)

Světlo svatého Šarbela Machlúfa

Světlo svatého Šarbela Machlúfa nech působit, Pane, v mém životě.

V evangeliu Lk 8,16–18 nám Pán Ježíš říká:

Nikdo, ani ty, neschovávej, nepřikryvej světlo.

Světlo patří na podstavec, aby všichni dobře viděli.

Nic neutajíš, neschováš, všechno bude veřejně známé, **prostoupené Božím světlem**.

Každý potřebujeme **světlo Božího Ducha**, neboť jen v jeho síle si můžeme uvědomit, jak jsme Bohem obdarováni; to je ono „kdo ví, že má“ – tomu bude ještě přidáno. **A bez světla Božího Ducha** si můžeme myslet, že nemáme, a tak přijdeme o to, čím ve skutečnosti jsme obdarováni Bohem a nejsme si toho vědomi.

SVĚTLO V ŽIVOTĚ A PO ŽIVOTĚ SVATÉHO ŠARBELA:

Po své smrti dává svatý Šarbel o sobě vědět nejprve skrze světlo:

Hned po své smrti mluví k prostým sedlákům skrze SVĚTLO a oni o tom vypráví řeholníkům v klášteře v Annayi. Takto sedláci z blízké vesnice svědčili:

„Od té noci, kdy jsme otce Šarbela pochovávali, jsme ze svých domů, zhruba ve vzdálenosti desetiminutové chůze, začali vidat na jižní straně kláštera zářivé světlo, jiné než ta, která obvykle svítí. Podobalo se elektrickému světlu, svítilo a zase zhasínalo stále ve stejném rytmu celou dobu, co jsme ho viděli. Ze začátku říkali, že se v dálce blýská. V této záři byla kopule a stěna kostela přiléhajícího hřbitova vidět lépe než za denního světla.“ (Hanna Skandar: *Myšlenky sv. Šarbela*. Karmelitánské nakladatelství, 2021, str. 19 – dále jen HS)

Z hrobu vyzařovaly **duchovní záblesky**. Hrob byl po 40 dnech od pohřbu otevřen, tělo bylo vyzvednuto. Bylo v dobrém stavu, neporušené, tkáň byla svěží, výraz tváře vyzařoval zbožnou lásku. Do kláštera k rakvi s jeho tělem začínaly proudit zástupy křesťanů, muslimů i nevěřících, aby si vyprosili na přímluvu svatého Šarbela Boží pomoc, uzdravení.

Později, nyní už k celému světu a také k nám, svatý Šarbel mluví skrze Raymonda Nadera, libanonského katolika:

„Každý člověk je plamenem, stvořeným naším Pánem, aby svítil na zemi. Každý člověk je lampou, kterou Pán učinil, aby zářila a dávala světlo. Když vyrábí lampu, dělá ji proto, aby svítila ve tmě. Lampa je stvořena, aby prozářila temnotu.

Ale **tyto lampy, lidé**, se zajímají jen o svůj vzhled, barví si svá sklička, zakrývají je ozdobami, přestože je Bůh stvořil jemné a průsvitné, aby chránili a šířili světlo. **Zatemnili se a ztvrdli do té míry, že světlo zakrývají, a svět zůstává ponořen do temnoty, Tyto lampy, které Pán stvořil, aby světu přinášely světlo, se proměňují v umělecká díla, přikrášlená a zbarvená, ale bez světla. K čemu je lampa, která v temnotě nesvítí? Ve stínu je lampa vidět, jen když je rozsvícená.**

Lampa může být sebehezčí, ale její světlo je ještě krásnější. Svět se utápí v temnotě, buďte jeho světlem. Vraťte svým skličkám jejich křehkost a průhlednost, abyste mohli svítit světu a **uvědomit si, k jakému účelu vás Bůh stvořil.**“ (HS, str. 28)

Znovu si musíme uvědomit:

1. Světlo Božího Ducha je v nás, tím světlem je **světlo mé duše**, když jsem ve spojení s Bohem.
2. Mým úkolem, a také účelem – proč jsem stvořen – je **svítit**, aby lidé okolo mě viděli Boha.

Kdy zapomínám na světlo vnitřního života s Bohem? Je to tehdy, když dávám přílišnou důležitost vnějšímu – materiálním hodnotám, když si svými pěti smysly užívám pohodlí tohoto světa. **NĚSVÍTÍM!**

Kdy nezapomínám na světlo vnitřního života s Bohem? Když nevkládám přílišnou naději do materiálních hodnot, když se umrtvuji skrze smysly, abych jediné dobro – to je Boha – vyzařoval svým životem. **SVÍTÍM!**

Co řekl k tomuto tématu svatý Šarbel? „Peníze, majetek nám nepatří a nebudou nám patřit ani naše kosti.“ (HS, str. 27)

„Člověk je stvořen z prachu a ze světla, kdo žije v prachu, ten se také do prachu vrátí a zemře v něm, ale kdo žije ve světle, ten se vrátí ke světlu a bude v něm žít.“ (HS, str. 32)

„Opravdová radost netkví ve smyslech, spočívá v tom, že je překonáte, abyste pronikli až k samému srdci světla, kde se ponoříte do Božího srdce, v němž budete nazírat jeho světlo a splynete s jeho láskou.“ (HS, str. 50)

„Modlete se, abyste se měnili ve světlo. Při modlitbě naslouchejte, v modlitbě pochopíte pravdu a modlitbou žijte.“ (HS, str. 41)

Jak žil (v souvislosti s tímto tématem) **svatý Šarbel?** Svatý Šarbel **praktikoval chudobu z čisté důslednosti lásky**. Nebyla to chudoba pro samotné umění chudoby, ale byla to škola určitého života, ve kterém se zcela odevzdával Bohu. Byla to chudoba v každé rovině. V rovině **jídla, spaní, oblékání se**, na úrovni **vztahů k materiálním dobrům**, ale i v **rovině ducha – tj. poslušnosti**, na úrovni mlčení: **mluvil** jen tehdy, když byl tázán, a to **krátce a výstižně**, vědomě usiloval **být poslední** ze všech atd. Co si máme pod tím představit?

VZTAH K JÍDLU

Svatý Šarbel **se zřikal příjemnosti jídla**. V askezi jídlo zaujímá první místo. Hned pět bodů v řeholní konstituci mniichů se týkalo jídla. Protože jídlo je velkou a častou příležitostí touhy po dobrech, po příjemnostech. V řeholní konstituci maronitů se píše: „**At poustevník jí pouze jeden pokrm denně, a to ve 14 hodin. Jídlo se bude skládat z jedné porce zeleniny, do které může vložit několik oliv a jiných pokrmů tohoto druhu. Kdo se bude více postit, at postupuje podle rad staršího poustevníka. Poustevník nemůže ve své cele přechovávat žádné potraviny, kromě džbánů s vodou.**“

Maso řeholníci nejedli celý život, máslo jen o slavnostech atd. V postním období se poustevníci postili ještě přísněji. Den půstu znamenal to, že po celý den nejedli vůbec nic. Svatý Šarbel jedl vět-

Papež: Umělá inteligence nikdy nenahradí lékaře, důležitý je vztah s pacientem

šinou jen to, co zůstalo, připálené okraje chleba, které by se v klášterní pekárně vyhodily. Spolubratrům v poustevně nosil čerstvou, pramenitou vodu, sám pil odstátou, často dešťovou vodu. Svatý Šarbel řekl: „*Jestliže milujete svoji chuť, zapomenete na potravu, která sytí duši.*“ (HS, str. 73)

My ve svém životě jezme s ukázněností v časech k jídlu určených, střídme a zdravě. Nezapomeňme, že také určitá forma půstu prospívá nejen tělu, ale i sebeovládání.

VZTAH KE SPÁNKU

Svatý Šarbel se zřikal příjemnosti *spaní*. Po modlitbách o půlnoci zůstával v kostele až do rána. Modlil se, četl rady a životy poustevníků. Spal jen čtyři hodiny denně.

My ve svém životě dopřejme si spánku, kolik naše tělo potřebuje, ani minutu navíc.

VZTAH K OBLEČENÍ

Svatý Šarbel odmítl nový hábit, nosil vždy starší, obnošený a záplatovaný hábit. Po celý rok stejný. V zimě nemohl zahřát a v létě – kdy nosil kapuci na hlavě, musel být, zvláště při práci, propocenny. Světec se v zimě zřikal *příjemností tepla* – trpěl nesnesitelnou zimou, a naopak v létě se zřikal příjemnosti chladu.

My ve svém životě si nemusíme zakládat na rčení, že „šaty dělají člověka“.

VZTAH K MATERIÁLNÍM DOBRŮM

Co se týče peněz, má se za to, že od chvíle, kdy svatý Šarbel opustil svou rodnou vesnici, neměl s penězi nic do činění, až tak, že pravděpodobně nedokázal rozlišit hodnotu jednotlivých mincí. Nikdy je nepřijímal, neužíval peníze, a když jej někdo donutil, aby peníze přijal, pak je okamžitě dal druhému. Peníze považoval za ohrožení svého života chudoby, proto je zcela ze svého života vyloučil, nechtěl se jich ani dotýkat, ani je mít u sebe.

Svatý Šarbel řekl: „*Je třeba, abys správně rozlišoval mezi svými přáními a potřebami. Člověk si přeje spoustu věcí, které nepotřebuje, a chybí mu mnoho věcí, po nichž netouží. Tvé vlastnictví má hodnotu v tom málu, které vlastníš, nikoliv v množství tvého majetku. To, o čem si myslíš, že*

„Dialog, komunikace a fyzický kontakt musí být při terapeutických vztazích vždy přítomný“, umělá inteligence „nikdy nemůže nahradit lékaře“ a „algoritmus nikdy nemůže nahradit gesto blízkosti nebo slovo útěchy.“ Lev XIV. vyzval členy Latinskoamerické a karibské lékařské konfederace, aby se zamysleli nad zásadním významem lidského vztahu mezi lékaři a pacienty ve světě, kde se vztahy stále více opírají o technologii. Papež se setkal se členy této organizace, která zastupuje více než dva miliony lékařů v celé Latinské Americe, 2. října v Konzistorním sále Apoštolského paláce.

Ačkoli umělá inteligence „může a musí být velkou pomocí při zlepšování klinické péče“, nikdy nemůže nahradit lékaře, zdůraznil papež a povzbudil účastníky audience, aby „prohlubovali význam vztahu mezi lékařem a pacientem“, tedy „vztahu mezi dvěma lidmi, s jejich těly a jejich vnitřním světem, s jejich životním příběhem“. S odvoláním na Benedikta XVI. pak připomněl, že lékaři jsou „zásobárnou lásky“, která „přináší trpícím klid a naději“.

Papež pak jako zdroj inspirace uvedl významnou osobnost Latinské Ameriky,

kteřá „dokázala zasvětit svůj život blahu svých pacientů“: je to José Gregorio Hernández, „blahoslavený Cisneros“, jeden z nejznámějších lékařů ve Venezuele na počátku 20. století, který bude 19. října svatořečen na Svatopetrském náměstí v Římě. „Považuji ho pro vás za dobrý příklad“, vysvětlil papež, „protože dokázal spojit svou vysokou lékařskou kompetenci s oddaností těm nejpotřebnějším, což mu vyneslo titul »lékař chudých«.“

V den, kdy církev slaví svaté anděly strážné, papež také zdůraznil, že „vztah mezi lékařem a pacientem, který je založen na osobním kontaktu a péči o zdraví“, je podobný vztahu andělů, kteří „nás chrání a opatrují na naší životní cestě.“ Na závěr citoval slova svatého Augustina, který se o Kristu zmiňuje jako o léčiteli a pečovateli: „On je lékařem, protože je slovem, a lékem, protože je slovem, které se stalo tělem.“ Papež zdůraznil, že „slovo“ a „tělo“ jsou zásadní ve vztahu mezi zdravotníky a těmi, kteří potřebují péči. Dialog a fyzická blízkost jsou nezbytné „nad rámec nástrojů a zařízení používaných k léčbě nemocí“.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)

na tomto světě vlastníš, ve skutečnosti vlastní tebe. To, o čem si myslíš, že tomu zde vládneš, ve skutečnosti vládne tobě. Všechny věci, jejichž jsi pánem, tě pojí s ďáblem, protože na tomto světě jsi, abys dával a sloužil, a ne abys vlastnil, ovládal a poroučel.“ (HS, str. 73)

My ve svém životě máme mít svobodu vůči penězům. Musíme chránit svá srdce před chamtivostí a touhou po penězích. Aby nás neovládaly, ale abychom s nimi nakládali Božím způsobem, tj. tak a natolik, jakým nám pomáhají, a byli jsme od nich svobodní natolik, nakolik nám překážejí.

VZTAH K POSLUŠNOSTI

Svatý Šarbel nejenže byl poslušný ke svým představeným, ale i ke všem v klášterě. Dokonce se poslušně podřizoval také vesničanům, se kterými mniši pracovali. Světec byl ustanoven novicmistrem. Svě

novice vedl tak, že jich dokonce byl poslušný. To, co mu řekli, to dělal. Když jej během práce zavolali k modlitbě, tak šel, když jej nezavolali, pracoval dál. Šarbel *mluvil* jen tehdy, když byl tázán, a to *krátce a výstižně*. Svatý Šarbel řekl: „*Cvičte se v tichosti, usilujte o ticho, které naslouchá, o ticho, které žije, o ticho, které se ani trochu nepodobá nečinnosti nicoty.*“ (HS, str. 42) Svatý Šarbel vědomě usiloval být *poslední ze všech*, řekl: „*Ponižte se, abyste porozuměli.*“ (HS, str. 42)

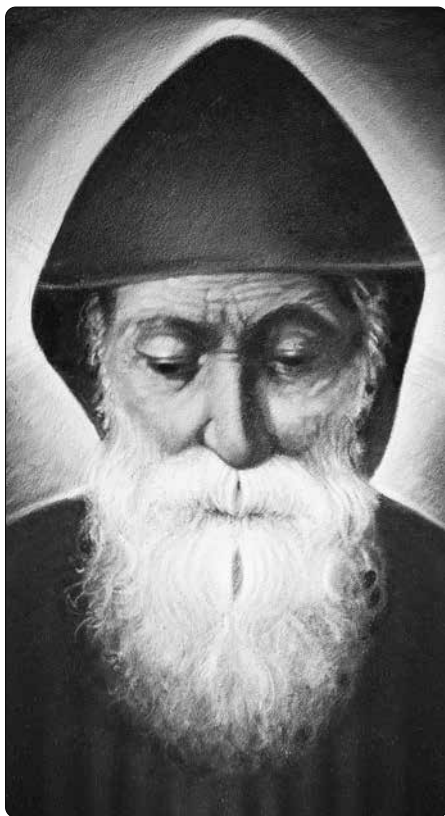
Všech pozemských příjemností vnímaných smysly se Šarbel ve svém životě zřikal. Ale proč? *To prázdné místo jeho tužeb po lidsky přirozených příjemnostech v životě s Bohem v něm naplňoval sám Bůh svojí přítomností, svou láskou.* Čím více se Šarbel zřikal příjemností těla, *tím více zakoušel – ochutnával dobrotu, blízkost a lásku, naplnění Bohem.*

My žijeme ve světě konzumu, spotřeby, uspokojování smyslů a užívání si života. Víte, **jak nasytit sytého?** Musíte ho přesvědčit, že bude ještě více šťastnější, když bude jíst ještě více a lepší vybraná jídla, když bude ještě častěji jezdit do exotických zemí na dovolenou, když bude mít ještě více peněz atd. O tom jsou mnohé reklamy. Budeme tehdy šťastnější, spokojenější? *Je to lež!*

My se snažíme o to, být **svobodní** od připoutanosti k jídlu, od nadměrné potřeby spánku, od nadměrné potřeby fyzických příjemností, příjemností nových zážitků atd. – to všechno nám má pomáhat, abychom správně regenerovali svoje tělo, aby dobře fungovalo v tomto životě. Máme dbát o své tělo, protože je křehké, ale nikoliv přehnaně, neboť jednou je opustíme, budeme se muset s ním jednou rozloučit. Ale pozor, v tom není náš cíl! Pocit vnitřního uspokojení si nemáme udělat, byť do určité míry omezeně, z jídla, z oblečení, ze spaní, ze vztahu k věcem atd. V našem životě víry, v životě přesahujícím smrt, musíme **klást důraz někam jinam.**

Poustevník se zřiká všech smyslových příjemností i své vůle již během života, když vstupuje do poustevny. **My** často až v závěru svého života, během své nemoci a pak ve chvíli smrti, kdy vstupujeme do věčnosti. Mnich už v poustevně žije určitým způsobem věčnost, žije v nebi, ve stavu andělském, vyzařuje svým životem **světlo**. Tak uspišil Šarbel to, co žije nyní po smrti, co žije v nebi. On toto **odříkání** žil velice radikálně. Někteří o něm v té době říkali, že **byl opilý Bohem**, tj. že **byl naplněný Bohem**. Boží blízkost ho naplňovala, aby svědčil o Bohu, aby byl lampou, která svítí druhým, ukazovala Boha. **Neměl žádné jiné příjemnosti, žádné jiné vášně, kromě té, že žil v Bohu.** Jeho radikální způsob života nám ukazuje, jak velice byl tento člověk **svobodný od pozemských dober** a jak byl „**nakrmený Bohem, jak Bůh uspokojoval všechny jeho potřeby a touhy.**“

Pro nás až taková radikalita není životní cestou – ale **máme se učit od svatého Šarbela být svobodnými, nepřipoutanými, nespázanými** – takto se stáváme stále více otevřenými vůči Bohu a více naplněnými Božím pokojem. **To je světlo naší lampy!**

Když uprostřed noci **slábne světlo lampy**, musí se **doplnit olej!** Doplníte olej do svých lamp dříve, než zhasnou a vy se ponoříte do temnoty. Důležitá je bdělost nad svými touhami, smysly, nad svým životem s Bohem. „*Budeš skládat úcty ze své lampy. Lampa se plní olejem – už jsem řekl, co je tím olejem – a ne lehkovážně přáními, úmysly, nebo třeba vodou. Zajímejte se o světlo lidí kolem sebe více, než přemýšlíte o práci a o stvoření.*“ (HS, str. 43)

Musím se nyní sám rozhodnout, svatý Šarbel říká:

„*Bůh vám osvětluje stránky (knihy), ale vy sami je musíte přečíst.*“

„*Bůh vám svítí na cestu, ale vy po ní musíte kráčet.*“

„*Nestačí znát cestu, aby člověk došel k cíli, je potřeba ji následovat.*“

* * *

CHVÍLE ZTIŠENÍ A VNITŘNÍ PROSBY O BOŽÍ MILOST:

Nejdříve Ti, Pane Ježíši, otvírám své srdce ke chvále.

1. Světlem jsi Ty sám.

Chválím Tě, Pane, za to, že jsi do mého srdce vložil SVĚTLO, světlo božské

lásky je v mně. **Nebudu Tě schovávat, ani přikrývat.**

2. **Světlo** patří na podstavec, aby všichni dobře viděli.

Chválím Tě, Pane, za povolání **ke svatosti** svatého Šarbela a každého z nás. Matka mu, po dlouhém přesvědčování k návratu z kláštera domů, řekla: „Tak tady zůstaň, ale musíš se stát svatým.“

3. Všechno bude **prostoupeno Božím světlem.**

Chválím Tě, Pane, za to, že nic nebude utajeno, všechno bude zřejmé. Ty znáš celý můj vnitřní život, obrazně řečeno, „víš o každém vlasu na mé hlavě“. Chválím, Tě Pane, že mohu **zůstat zcela v Tobě, ve Tvé lásce.**

4. Jsme **obdarování Bohem.**

Chválím Tě, Pane, za Tvého Svatého Ducha. Jen v jeho síle si uvědomuji, jak jsem obdarován, obdarován Tebou. **Ty jsi naplněním** všech mých tužeb, všeho mého hladu, žízně, touhy po novém, pěkném a moderním oblečení, touhy po hodnotách majetku, touhy prosadit se atd.

5. Tvé světlo může svítit skrze nás natolik, nakolik jsme **svobodní k pozemským dobrům.**

Chválím Tě, Pane, Ty jsi ničím neomezený a nespoutaný Duch lásky. V modlitbě **mě osvobozuješ od pout mých návyků**, zabarvených skliček lampy mého života, abych byl krměn a uspokojován jenom Tebou – Bohem lásky.

6. Svatý Šarbel řekl: „*Když je člověk závislý, způsobuje to nepokoj. Když se člověk nenechá proměnit láskou, umírá.*“

Chválím Tě, Pane, Ty mě voláš **k pokoji a k životu**. Už nyní mohu do určité míry žít životem andělů, tj. životem neustálé chvály a patření na Tebe, životem odpoutanosti od dober pozemských.

7. Svatý Šarbel řekl: „*Díky světlu věčného Ducha, které v sobě nesete, jste schopni pochopit hloubku tajemství bytí.*“ Chválím Tě, Pane, za cestu, po které se mám rozhodnout jít, **za cestu Ducha.**

Svatý Šarbel řekl: „*Nesnažte se pochopit pravdu svými smysly, protože narazíte na omezení těchto smyslů.*“ (HS, str. 49)

Nyní Ti, Pane Ježíši, předkládám zranění svého srdce.

(1. Ty mě znáš a víš, co prožívám.)

Pane, mé srdce je unavené, bolavé, roztrhané a zraněné přemírou nelásky, nepochopení a ponižování.

Nosím v sobě tíhu, kterou už sotva dokážu unést.

A Ty to všechno víš a znáš. Znáš každé moje zranění, každou slzu, každou bolest.

Vidíš mě celého z vnějšku i zevnitř, znáš i to, co tak pečlivě skrývám před světem.

Vím, že mě miluješ: že mě miluješ bez podmínek, bez výhrad, bez mezí, bez hranic.

(2. Důvěřuji Ti a odevzdávám se Ti.)

Důvěřuji Ti, můj Pane a Bože. Důvěřuji ve Tvou dobrotu, v moc Tvé lásky.

Vím, že Tvá láska je nekonečně větší než všechno mé trápení a bolest.

Odevzdávám se Ti zcela: se svým tělem, duší, s tím, co je ve mně rozbité, zdevastované, bolavé.

Vezmi si mě, Pane, do svých dlaní. Polož svou ruku na mé bolavé srdce.

Ať ve Tvých dlaních najdu klid, pokoj, úlevu a bezpečí.

(3. Dotkni se mého nitra.)

Prosím, dotýkej se mého srdce, mého nehlubšího nitra: jemně, jako první paprsky ranního slunce.

Uzdravuj svou přítomností všechno, co je zraněno, utiš vše, co je neklidné a bázlivé.

Dotýkej se mého nitra, ať Tvá láska pronikne do každé mé temnoty, do každé mé bolesti, do každého místa, kde chybí naděje, ať se mé srdce znovu rozjasní Tvou dobrotou, Tvou něhou a Tvým pokojem.

Zanech v mém srdci svůj otisk: tichý, uzdravující, uklidňující... věčný.

(4. Zůstávám v Tvém objetí.)

Chci zůstat v Tvém objetí, můj Pane, můj Bože: chci zůstat tam, kde je pokoj, kde je láska, chci zůstat tam, kde je domov.

Chci si Tvou dobrotu odnést s sebou: do každého okamžiku, do každého dne, do každého rozhodnutí.

Ať mě Tvá láska provází, ať mě chrání, ať mě neustále uzdravuje.

Děkuji Ti, že jsi se mnou: v mé bolesti, v mém utrpení i v mých nadějích.

Zůstávám v Tobě, Pane: ve Tvém objetí, ve Tvém srdci, zahrnutý Tvou láskou.

Arcibiskup Gallagher: Technologie nesmí nahrazovat lidský úsudek v otázkách života a smrti

Je třeba uplatňovat „přístup zaměřený na člověka při vývoji a používání nových technologií“, zejména v oblasti vojenství, protože tyto technologie nemohou nahradit „lidský úsudek v otázkách života a smrti“, neboť by překročily hranice, „které nikdy nesmí být překročeny“. Toto je výzva arcibiskupa Paula Richarda Gallaghery, sekretáře pro vztahy se státy a mezinárodními organizacemi, jež zazněla v jeho projevu při otevřené debatě, která se konala 24. září v sídle OSN v New Yorku.

Setkání zorganizované Radou bezpečnosti OSN bylo věnováno tématu umělé inteligence a mezinárodního míru a bezpečnosti. Mons. Gallagher zdůraznil, že „pokud vývoj a používání umělé inteligence nejsou pevně zakotveny v úctě k lidské důstojnosti a hledání společného dobra“, hrozí, že se stanou „nástroji rozdělení a agrese“ a „podnítí další konflikty“. Nejedná se o „abstraktní nebo vzdálenou obavu“, ale o „naléhavou realitu, vzhledem k současné globální nestabilitě a rychlé integraci umělé inteligence do konvenčních a jaderných zbraňových systémů“.

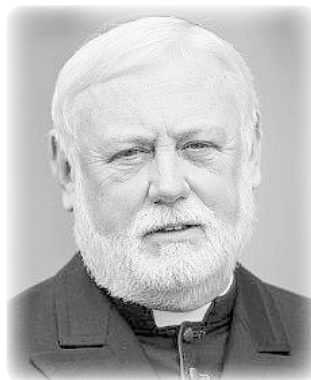
Jak bylo v posledních letech často zdůrazňováno, sekretář pro vztahy se státy znovu potvrdil, že Svatý stolec „důrazně podporuje přijetí okamžitého moratoria na vývoj“ smrtících autonomních zbraňových systémů (*lethal autonomous weapon systems, LAWS*). Realizace těchto technologií „vyvolává vážné obavy“ mezinárodního společenství na právní, humanitární, etické a bezpečnostní úrovni, protože se jedná o systémy „bez lidské schopnosti“ morálního úsudku a etického rozlišování. Svatý stolec, pokračoval arci-

biskup Gallagher, vyzývá k vytvoření „právně závazného nástroje, který zajistí, že rozhodnutí o životě a smrti zůstanou pod významnou lidskou kontrolou.“

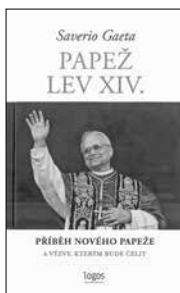
Arcibiskup Gallagher dále označil za „stejně znepokojivou“ hrozbu „nového zbrojního závodu, který se vyznačuje integrací umělé inteligence do vojenských systémů“, včetně kosmických technologií a protiraketové obrany. Podle vatikánského diplomata hrozí, že tento kontext „změní povahu zbraní a války“ a vytvoří „bezprecedentní úroveň nejistoty“. Zejména použití „umělé inteligence v systémech jaderného velení a řízení“, pokračoval, by mohlo vést k „novým neznámým rizikům, která daleko přesahují již tak křehkou a morálně spornou logiku odstrašování.“

Arcibiskup Gallagher nakonec vyzdvihl, že Rada bezpečnosti má „primární odpovědnost za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti“, a proto musí „věnovat zvláštní pozornost vědeckému a technologickému pokroku“, který se odehrává v současném světě. Poté poděkoval Jižní Koreji za svolání debaty o tomto aktuálním tématu a objasnil, že umělá inteligence již má „hluboký dopad“ na oblasti jako vzdělávání, svět práce, komunikace, zdravotnictví a další. Tato technologie, jak poznamenal, „má potenciál pomoci realizovat“ aspirace, „které vedly k vytvoření Organizace spojených národů před osmdesáti lety“, jako je mír, bezpečnost a zaručení svobody a lidských práv.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)

PORTRÉT PAPEŽE LVA XIV.

PAPEŽ LEV XIV. • PŘÍBĚH NOVÉHO PAPEŽE A VÝZVY, KTERÝM BUDE ČELIT

Saverio Gaeta

Dne 8. května 2025 vystoupal z komína Sixtinské kaple tradiční bílý dým, který světu oznamoval volbu nového papeže. Nastupcem papeže Františka se stal Američan Robert Francis Prevost – papež Lev XIV.

Kdo je muž, který povede v nadcházejících letech katolickou církev? Jaké životní etapy ho dovedly na Petrův trůn? Známy a uznávané novinář Saverio Gaeta vytváří první komplexní portrét „papeže globalizace“. Nového papeže čeká nelehký úkol ujmout se mnoha „zahájených procesů“: budoucnost církve závisí i na výzvách, které Gaeta analyzoval s velkou přesností. Je to poslání, které Lev XIV. přijal se závazkem vrátit katolickou církev k tomu, aby se stala „archou spásy, která pluje vlnami dějin, majákem, který osvětluje noci světa“.

Nakladatelství Logos • Váz., 130x205 mm, 240 stran, 329 Kč

lik plodů svatosti. V závěru knihy se dozvíme, kde se vůbec modlitba růžence vzala, jak se vyvíjela v čase a co o ní řekli a napsali papežové od 16. století až po dnešek. Opakovaně nás k ní vybízí i samotná Panna Maria, jak víme z jejich posledních církví uznaných zjevení.

Paulínky • Druhé vydání • Brož., 115x175 mm, 128 stran, 249 Kč

NOVĚNA K SVATÝM MANŽELŮM MARTINOVÝM
Milada Jřina Burgerová OCD • Redakce Ivana Trefná

Tato nověna má pomoci manželům i těm, kteří žijí jakýmkoli způsobem ve společenství, aby předkládali svatým manželům Martinovým, rodičům sv. Terezie z Lisieux, všechny těžkosti a obtíže svého rodinného života. Také je může povzbudit k přijetí vzájemného vztahu jako společné cesty ke svatosti.

Nebojsa & Doron, s. r. o.

*Vydání druhé, v Doronu první
Brož., 100x145 mm, 56 stran, 89 Kč*

HUMOR

FARÁŘSKÉ PERLY

Bruno Delaroche • Z francouzštiny přeložila Kristýna Jelínková • Redakce Ivana Trefná

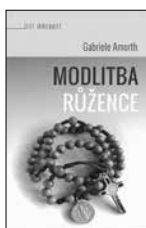
Bruno Delaroche vystudoval teologii a literaturu a je knězem. Už léta si zaznamenává vtipy z církevního prostředí, kde jich koluje opravdu hodně, a ty nejlepší zařadil do této sbírky. Tematicky zahrnují Bibli, vatikánské kruhy, katecheze pro děti, krize víry, faráře i řeholníky, ale i perličky z kazatelny a zpovědnice. Samozřejmě nechybí ani ožehavý vztah k penězům...

Pavel Nebojsa - Doron

Brož., 130x180 mm, 112 stran, 249 Kč

MODLÍME SE

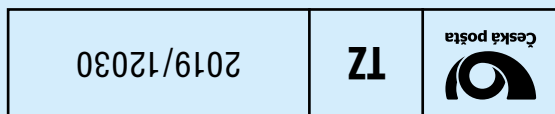
MODLITBA RŮŽENCE

Gabriele Amorth • Z italských přeložil Jaroslav Brož • Revize překladu a redakce Kateřina Lachmanová

Ne nadarmo říkáme, že růženec je modlitba biblická – rozjímáme v něm nad životem Ježíše Krista a jeho Matky Marie. Hluboké úvahy proslulého mariologa a exorcisty nám mohou pomoci znovuobjevit a oživit tuto nádhernou modlitbu, která už vydala to-

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolek, Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431, www.maticecm.cz; e-mail: objednavky@maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); vydání: 2019/12030. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový telefon: 733 741 841, 587 405 431